

Rita Linna
Konserniohjausosasto / Ohjausyksikkö

13.9.2022

Valtiovarainministeriö

Lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntö 25.8.2022 VN/15915/2022; Hanke VM073:00/2022

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto; Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt 25.8.2022 liikenne- ja viestintäministeriön lausuntoa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 b §:n muuttamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen luonnoksesta, ja toteaa julkisia infrastruktuurihankkeita koskevan poikkeussäännöksen osalta seuraavaa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain korkovähennysrajoitussäännöstä siten, että julkisyhteisön tilaamaa pitkän aikavälin julkista infrastruktuurihanketta toteuttava osittain tai kokonaan yksityisomisteinen yhteisö saisi eräin edellytyksin vähentää muutoin vähennyskeltottomia nettokorkomenoja. Ehdotettu poikkeus yleiseen korkorajoitussäännökseen vaikuttaisi siten, että korkorajoituksen soveltamisesta aiheutuva verorasitus ei kuitenkaan kohdistuisi yhteiskunnallisesti tärkeiden verovaroin rahoitettujen infrastruktuurihankkeiden toteuttamiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää julkisia infrastruktuurihankkeita koskevaa korkorajoitussäännöksen poikkeusta kannatettavana ja yhteiskunnan kokonaisedun mukaisena. Ilman poikkeusta korkorajoituksesta aiheutuva verorasitus kohdistuisi yhteiskunnallisesti tärkeiden julkisten infrastruktuuri-investointien toteuttamiseen yhtiömuodossa.

Nyt voimassa olevassa laissa poikkeussäännöksen piirissä ovat jo kokonaan julkisomisteiset osakeyhtiöt. Tässä lakiesityksessä poikkeus laajennetaan koskemaan yhtiöitä, jotka ovat osittain yksityisesti omistettuja sekä täysin yksityisesti omistettuja ns. PPP-yhtiöitä, jotka on perustettu yksinomaan julkisen infrastruktuurihankkeen toteuttamista varten. Esitettävän muutoksen ansiosta julkisten infrastruktuurihankkeiden toteuttamisvaihtoehdot säilyvät laajoina, kun erilaisten toimijoiden taloudellinen asema hankkeen toteuttajina on tasapuolinen. Vaihtoehtojen laajuus, kilpailuolosuhteiden toimivuus ja yhtiöiden verorasituksen kohtuullisuus edistävät osaltaan julkisten infrastruktuurihankkeiden kokonaistaloudellisuutta.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että lakiesityksessä huomioidaan raideliikenteen hankeyhtiöiden tulevaisuuden toimintaedellytykset ja mahdollistetaan myös uusien nopeiden raideyhteyksien laajamittaiseen lainarahoitukseen kokonaan tai osittain perustuvat taloudelliset toteuttamisvaihtoehdot. Vuosina 2021-2022 toimintansa aloittaneiden hankeyhtiöiden Itärata Oy:n, Suomi-rata Oy:n ja Turun Tunnin Juna Oy:n tehtävänä on suunnitella uudet nopeat raideliikenneyhteydet. Mikäli hankeyhtiöiden omistajat niin erikseen päättävät suunnitelmien valmistuttua, nämä raideliikenteen infrastruktuurin suurinvestoinnit toteutetaan ja rakentaminen voisi tapahtua hankeyhtiömallilla. Kukin näistä suurinvestoinneista on kooltaan useita miljardeja euroja.

Nyt esitetty korkorajoitussäännöksen poikkeus on tärkeä hankeyhtiöille, jotta mahdollisessa rakentamisvaiheessa myös eläke- tai muun sijoituspääoman hyödyntäminen osana yhtiöiden omistajapohjaa olisi taloudellisesti perusteltu ja toteuttamiskelpoinen vaihtoehto. Merkittävä osa ratahankkeiden investointipääomasta olisi todennäköisesti lainaa, joten korkovähennyksillä on ratkaisevan tärkeä rooli hankeyhtiön taloudelle ja siten julkisen palvelun kustannuksille ja toteutusvaihtoehdoille.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiinnittää huomiota myös lakimuutosesityksen yksityiskohtaan ehdotetussa lain 18 b §:n 7 momentissa. Hankeyhtiöiden toimintaedellytysten varmistamiseksi ja niiden suurinvestoinneissa hyödyntämisen mahdollistamiseksi ministeriö tukee Väyläviraston lausunnossaan esille tuomaa tarvetta selvyyden vuoksi harkita poistettavaksi 7 momentista edellytyksen julkisesta tilaamisesta. Silloin korkorajoitussäännöksen poikkeusta voidaan varmuudella soveltaa myös sellaisissa yhtiöissä, joita ohjataan muuten kuin julkisilla hankinnoilla, esimerkiksi suoralla julkisella omistajaohjauksella. Raideliikenteen hankeyhtiöt ovat esimerkki tällaisista yhtiöistä.

Olli-Pekka Rantala
Osastopäällikkö, ylijhtaja

Rita Linna
Hallitusneuvos

Tiedoksi

Vaikutusarviointi- ja kehitysyksikkö, LVM
Hallitusneuvos Jari Salokoski, VM
Erityisasiantuntija Antti Sinkman, VM

VN/15915/2022-LVM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: